

Infektioidentorjuntayksikkö

VIRTSARAKON KATETROINTI

Yleistä

Virtsaputken katetrointi on invasiivinen toimenpide, johon liittyy infektoriski ja siksi katetrointi on aina suoritettava aseptisesti sairaalassa/laitoksessa. Katetroinnin tarpeellisuutta on harkittava erikseen ja mietittävä sen korvaamista muilla toimenpiteillä. Kerta- tai toistokatetrointi on parempi vaihtoehto kuin kestopatetrointi. Virtsatieinfektio on yksi yleisimmistä hoitoon liittyvistä infektioista. Hoidon aikana ilmenneestä virtsatieinfektioista tehdään SAI-ilmoitus (K-HKS).

Kestokatetrointi:

Noudata kestopatetrin asettamisessa ja käsittelyssä huolellisesti THL:n ohjeistusta:

- [Virtsarakon kestopatetrin asettaminen ja käsittely](#)

Infektioiden torjunta kestopatetrihoidossa:

Mikäli kestopatetrihoitoa tarvitaan, tulee patetrin tarve arvioida päivittäin ja se on poistettava heti tilanteen salliessa. Virtsakatetrin käytön pitkittyessä virtsatieinfektoriski kasvaa huomattavasti. Katetriperäisen virtsatieinfektion syntymistä ehkäistään käsittelemällä katetria ja keräyspussia oikein. Merkittävimpiä riskejä kestopatetrin infektoitumiselle aiheuttavat:

- patetrin kontaminoituminen asettamisen yhteydessä
- suljetun systeemin kontaminoituminen avaamisen yhteydessä
- katetri pääsee liikkumaan edestakaisin etenkin yhdistettynä intiimialueen huonoon hygieniaan
- keräyspussin kontaminoituminen lattialla tai tyhjennyksen yhteydessä
- keräyspussin käsittelyn yhteydessä syntynyt takaisin virtaus

Kerta- ja toistokatetrointi:

Noudata kerta- ja toistokatetroinnin yhteydessä huolellisesti THL:n ohjeita eri toimintayksiköiden osalta:

- [sairaalassa](#)
- [ympäri vuorokautisen hoidon ja hoivan yksikössä sekä kotisairaanhoidossa](#)

Infektioiden torjunta kerta- ja toistokatetroinnissa:

Terveysthuollon ammattilaisen lisäksi kerta- tai toistokatetrointeja tekee myös potilas itse, hänen omaisensa tai avustajansa. Terveysthuollon ammattilaisen katetroidessa hygieniatason on oltava korkeampi, koska ammattilainen hoitaa työvuoronsa aikana useita potilaita/asiakkaita. Kaikkien katetrointia tekevien on huolehdittava aseptiikan toteutumisesta. Kertakatetrin rakkoon menevä osa ei saa kontaminoitua ennen rakkoon viemistä. Sairaalan tiloissa patetrin kostuttamiseen käytetään aina steriiliä vettä tai keittosuolaa vesijohtoveden sijaan, riippumatta siitä kuka katetroinnin tekee.